

Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia, Kőrmend

Plébánosi gondolatok

Újabb gondolatok járvány idején

A nővéremék vidékre költöztek. Pár hét elteltével egyik kislánya elé állt és megkérdezte: „Anyu, mikor lesz vége a nyaralásnak, mikor megyünk már haza?”

Sokan vagyunk ma így. Talán jó volt, hogy végre mindenki együtt van, nem kell ide-oda rohanni, de talán már sokszor túl sok a család reggeltől estig, estétől reggelig.

Minden ember más és más. A családtagjaim, akikkel együtt élek, ők is. Eddig fel sem tűnt talán, most viszont már zavar némely tulajdonsága, szokása, vagy az, hogy most van időm igazán megismerni, kiismerni a másikat. Nehéz az összezárttság, még azoknál is, akik nagyon jól megvannak egymással, szeretik egymást. Van igazság abban a mondásban is: „Nektek kétszer örülök, amikor jöttök és amikor elmentek.” Két nagy-szerű pappal történt, akik nagyon jó barátok voltak, sokszor voltak együtt. Egy este így szólt a vendéglátó:

- „Kedves Sógor! – csak így hívták egymást – Kérhetek tőled valamit? Ugye nem fogsz megsértődni?”
- „Hogy gondolod, á dehogy!” –mondta a másik.
- „Kérlek, menj már haza!”

Igen, de ha otthon vagyunk...?!

A magam tapasztalatából hadd mondjak el pár dolgot, ami talán segít jobban elfogadni és elviselni a másikat, otthon és máshol is. Járvány idején, meg utána is.

A győri bencés gimnáziumba jártam, egyszerű szombathelyi proli gyerekként. Szombathelynek is az egyik legegyszerűbb részéről, Százholdról származom. Az évfolyamunkban több budapesti és vidéki elit családból származó évfolyamtársam is volt. A magyartanárunk, bencés szerzetespap, aki maga is budapesti származású volt, nem rejtette véka alá, bizony lenézte a prolikat. Sokszor úgy tűnt, egyszerűen „lesajnál” bennünket. Akkor ezt én természetesen vettem. Később felháborított az emlék. Ma már nagy hálát érzek az atya iránt, mert amikor azt mondta: „Uraim, maguk még ezt sem olvasták?” Sajnos írásban nem tudom visszaadni, a lényeg, ahogy mondta. Én pedig rohantam a könyvesboltba, antikváriumba, könyvtárba, hogy elolvassam.

Neki köszönhetően mai napig sem kellett szégyenkezniem irodalmi műveltségem miatt. Biztos, hogy nem a jó tulajdonságai közé tartozott ez a személyválogatás, nekem mégis ezzel tette a legnagyobb jót, még akkor is, ha most is megsajdul a szívem egy kicsit.

“Minden forrásom belőled fakad!”
1868-1973

Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia, Kőrmend

Plébánosi gondolatok

A latin tanárom Ince atya volt. Szögletes, sarkos ember. Utálta a port. A saját portörőlőjével kellett mindent áttörölni óra előtt. Becsengetés előtt két perccel bejött a terembe. Mindig ugyanoda és ugyanúgy tette le a táskáját, vette elő könyvét, füzetét. A katedra előtt keresztbefont kézzel megállt, és nézte az óráját. – „Az igazgatóság órája 26 másodpercet késik!” – és elkezdte az óra előtti imát. Kicsengetés előtt két perccel befejezte az anyagot, feladta a házi feladatot és csengetésre kiment. Ezen kívül hatalmas kokikat tudott adni, minden kihágást ezzel „jutalmazott”, még érettségiző korunkban is. Soha nem volt személyválogató. Nála csak az számított, ki hogy teljesít. Azt is figyelembe vette, kinek mekkora a tehetsége van a latin nyelvhez. Rám ez ösztönzőleg hatott. Tudtam, nem könnyel el engem az előítélete szerint, én mutathatom meg, mennyit érek. Van egy kedves emlékem. Feleltem. A végén megkérdezte: „Kiss Laci, hányas ez a felelet, négyes?” Én meg rávágtam: „Lehet jobb is!” Megkaptam az ötöst. Hála legyen ezért Ince atyának. Pedig nem volt könnyű elviselni a mániáit.

Minden emberben van jó. Hiszem, a Sátán nem tudta elrontani Isten teremtői művét, csak megrontani. Szombathelyen voltam több évig börtönlelkész. Volt egy rab, utcai késelésért került be. Még a zárkatársai is félték tőle. Éjjel például papírt dugott az alvó társa lábujjai közé és meggyújtotta. Magánzárkába kellett tenni. A régi börtönépület T alakú volt. Az irodám a fejrész belső szélén volt. Az ő zárkája a szárrészen az utolsó, így nagyon közel voltak egymáshoz az ablakaink. Arra lettem figyelmes, minden reggel megettetett egy galambot, etetés után lemosta az ablakpárkányt, a galambot annyira megszelídítette, hogy megengedte magát simogatni. Nap mint nap reggel a galamb ott várta a reggelijét, ő pedig kiszolgálta, beszélt hozzá, szerette. Sok mindent el lehet mondani az emberről, de egy minden kor minden emberére igaz: Minden ember vágyik arra, hogy szeressek, és hogy szerethessen.

Sokszor, amikor panaszkodunk, eszünkbe kéne jutni, nem én tettem ilyenné?! Egy anyós állandóan sírva panaszkodott a vejére. Voltak gondok. Egy alkalommal a férfi kifakadt előttem: „A katonaságnál nem bántak velem olyan megalázóan, mint az anyósom!”

Szintén egy börtönemlék. Egy férfi, aki úgy megverte ágyban fekvő édesanyját, hogy belehalt. Másnap vitte be neki a reggeli pálinkát, amikor észrevette, hogy nem él. Úgy mesélte el, mintha a piaci bevásárlásról beszélne. Azt mondtam magamban, ez már nem ember, csak emberszabású. Minden rab igyekezett jószínből feltüntetni magát előttem. És persze mindenki borzalmas körülményeinek, múltjának, vagy a véletlennek volt áldozata. Persze elég hamar rutinos lettem, nem hittem el a sorsot és a véletlent. Sok-sok beszélgetés után mindig kiderült az igazság. Ezzel az emberrel is sokat beszélgettem. Annál is inkább, hisz börtöntársai is megvetették, a zárkarangsorban az utolsó volt, mindenki kapcája. Kiderült, apja anyja egész életében ivott, soha nem

“Minden forrásom
belőled fakad!”
1968-1973

Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia, Kőrmend

Plébánosi gondolatok

törődtek velem. Gyerekként sokszor a szomszédoktól kért zsíroskenyeret, vagy ők szánták meg és adtak neki ételmet. Nyolcadik után el kellett menni dolgozni, hogy pénzt keressen. Amíg volt pénze, ő volt a kedves, aranyos, ha nem, akkor a tróger személtáda. Egy idő után felöltött bennem: ki itt az áldozat? A megölt anya? Ugyanolyan áldozat, mégpedig az anya áldozata is, a gyilkos fiú. Ez a mi bűntől megfertőződött emberi világunk. Gyilkos és áldozat, áldozat és gyilkos ugyanaz. Amikor sajnáljuk magunkat mások miatt, fel kell tennem a kérdést, nem én, vagy én is, tehetek arról, hogy ilyen? Nem az előítéletem nem engedi, hogy másképp viselkedjek velem? Én milyen vagyok vele szemben?

Nehéz ellenállni a kísértésnek, én majd jól megmondom neki, majd én megtanítom kesztyűbe dudálni! Bosco Szent János mondása: „Egy kanál mézzel több legyen lehet megfogni, mint egy hordó ecettel.”

Első éves papként egyik káplán barátommal elhatároztuk, Húsvéthétfőn este elmegyünk egy jót vacsorázni, megünnepelni a Húsvétot. Igaz, mindkettőnk plébániáján volt esti szentmise, amin mi gyóntatni voltunk beosztva, de azt mondtuk, aki Húsvéthétfő estig nem gyónt meg, annak úgy kell! A vacsora után hazavittem a társamat és bele is futottunk a plébánosába. Amikor megtudta hol voltunk, rögtön lekapta tíz körmérő a káplánját. Újmisés papként a gyóntatás helyett mulatni megy. Mi lesz később? Hol van a papi hivatása? Alig vártam, hogy elindulhassak én is haza. Útközben persze az járt a fejemben: a vén csataló, aki már semmit nem tud élvezni az életben, csak utálatos tud lenni. És félttem is. Zalaegerszeg nagyváros, az esti misék voltak a leglátogatottabbak, mit kapok én?! Hazaérve láttam, plébánosom, az áldott Gyula atya (Dr. Szabó Gyula) még fenn volt. Gondoltam, jobb rögtön túlesni a dolgon, bementem hozzá, és töredelmesen bevallottam, mit tettem. Nevetett egyet és megkérdezte: hol voltunk, mit ettünk, milyen volt, jól éreztük-e magunkat. Aztán rám nézett és azt mondta: „Most menj lefeküdni, máskor előbb gondolkodjál...!” Azóta gondolkodom. Sokszor eszembe jut, bárcsak én is ilyen plébánosa lehetnék a káplánjaimnak.

Gyula atya hosszú, súlyos betegség után hunyt el. Egyszer meglátogattam a nyugdíjaspapothonban. Feltűnt, milyen türelmetlen a nővérrel. Az áldott jó ember, akit bálna atyának hívtak, mert akkora szíve volt. Meg is rémültem, ha belőle ezt hozza ki a betegség, akkor én milyen leszek? Nagyon nehéz szétválasztani a betegséget és az embert, hogy amit tapasztalok, az nem igazán ő, csak a betegség, ami kínozza, gyötri. Tudatosítani, amit, ahogy tesz, az sokkal inkább a betegsége, mint önmaga.

“Minden forrásom belőled fakad!”

Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia, Kőrmend

Plébánosi gondolatok

Bizony sokszor csalódnunk is kell! A börtönben volt egy átmeneti rab, egy hajléktalan, pár hónapot a börtönben volt, pár hónapot kint. Karácsony után hozták be, rögtön jött beszélgetni. Elpanaszolta, milyen nagy a bánata, elaludta a karácsonyi misét. Meglányult a szívem. Lám mégis csak van értelme, hogy itt vagyok, ilyen hatással vagyok rá, és vigasztaltam, magamban magamat felmagasztalva. Csakhogy megszólalt: „Tudja, mennyi pénzt össze tudtam volna koldulni!” Szívesen kizavartam volna.

Emberek vagyunk. Jó és rossz tulajdonságokkal. Borús és derűs napokkal. Örömmel és bánatokkal. Valamikor szárnyalva, valamikor magunkba zuhanva. El kell viselnem a másikat, ahogy neki is engem. Egyik sem könnyű. Emberek vagyunk közös a vágyunk, hogy szeressenek, és hogy szerethessünk.

Nekem sokat segít a nemrég szentté avatott John Henry Newman imádsága:

Adj Uram:

Egy kicsivel több türelmet, hogy elviselhessem azokat a személyeket, akikkel oly nehéz élnem.

Egy kicsivel több állhatatosságot, hogy folytathassam kötelességeimet, amelyek kívánságaimmal ellentétesek.

Egy kicsivel több alázatosságot, hogy megmaradjak azon a helyen, ahová Te állítottál, bár ez a hely nem vág egybe sem álmaimmal, sem terveimmel.

Egy kicsivel több belátást, hogy az embereket olyannak vegyem, amilyenek, s nem amilyenek szeretném őket.

Egy kicsivel több okosságot, hogy mások ügyeivel minél kevesebbet foglalkozzam, s magamat ne izgassam miattuk.

Egy kicsivel több erőt, hogy türelmesen fogadjam azt az eseményt, mely éppen most megzavarta örömeimet.

Egy kicsivel több kedvességet, hogy ne mutassam megbántottságomat.

Egy kicsivel több önzetlenséget, hogy mások helyzetébe minél mélyebben beleélhessem magamat.

Ámen

Kőrmend, 2020. április 21.

Kiss László
plébános

“Minden forrásom
belőled fakad!”

